

Životní pojištění, jeho daňové motivace a postavení v systému důchodového zabezpečení v ČR a ve vybrané zemi EU

Vypracovali: *Jakub Procházka*

Antonín Spálovský

Obsah

- Smysl ŽP
- Význam a role ŽP v ekonomice
- Připojištění k ŽP
- Druhy ŽP
- Daňová motivace
- Postavení v důchodovém systému
- Jak na životní pojistku
- Praktické příklady
- ŽP na Slovensku
- ŽP v Rakousku
- Srovnání

Životní pojištění

- Orientováno na riziko smrti nebo dožití.
- Produkt kryjící riziko smrti, ale používám i ke spoření.
- Cílem je zajistit osoby blízké v případě smrti.
- Určeno hlavně pro osoby, které potřebují pokrýt riziko smrti protože živí rodinu, nebo splácí úvěr.

Role životního pojištění v ekonomice

- Tlumení inflace
- Výhodné financování investic
- Doplněk státního důchodového pojištění
- Přínosy pro státní rozpočet

Výhody životního pojištění

- Zabezpečení pojištěného a jeho rodinu pro období, kdy vlastní příjmy budou nižší a zabezpečení rodiny pro případ smrti pojištěného.
- Jakmile pojištění akceptuje a nevypoví pojištění v počáteční dvouměsíční výpovědní lhůtě, nemůže je později již vypovědět (úraz).
- Možnost snížení základu daně z příjmu.
- Možnost sjednání různých připojištění, která rozšiřují pojistnou ochranu.

Připojištění k životnímu pojištění

- Pojištění úrazu pro případ smrti
- Pojištění úrazu pro případ trvalých následků či invalidity
- Vkladové úrazové pojištění
- Denní odškodné při pobytu v nemocnici
- Pojištění vážných chorob

Druhy životního pojištění

- **Životní pojištění pro případ smrti**
 - Pojistnou událostí je smrt pojištěného
 - Pojistné plnění vyplaceno obmyšlenému
- **Životní pojištění pro případ dožití**
 - Pojistnou událostí je dožití se konce pojistné doby
 - Pojistné plnění je vyplaceno pojištěnému
 - Spíše se jedná o tvorbu úspor na stáří
- **Životní pojištění pro případ smrti nebo dožití**
 - Kombinací pojištění pro případ dožití a pojištění pro případ smrti
- **Stavební pojištění**
 - Pojištěnou osobou je dítě
 - K plnění dochází při dožití dítěte sjednaného věku

Druhy životního pojištění

- **Důchodové pojištění**
 - Nadstavba nad státem poskytovanými důchody
 - Pojištění pro případ opakovaného dožití
- **Pojištění podle odvětví 1-3 spojené s investičním fondem**
 - Pojištění pro případ smrti a dožití
 - Klient si může vybrat do kterého investičního podílového fondu budou jeho prostředky investovány (může, ale nemusí dosáhnout vyššího zhodnocení)
- **Kapitalizace (pojištění spojené s kapitalizačními smlouvami)**
 - Pojistné plnění je vázáno na životní rizika více pojištěných
 - Jednou smlouvou je pojištěna skupina osob

Daňová motivace životního pojištění

Daňové zvýhodnění u pojistných smluv, které:

- Mají výplatu pojistného plnění až po 60 měsících od uzavření pojistné smlouvy
- Mají výplatu pojistného plnění až poplatník dosáhne věku 60 let
- Osoba pojištěného musí být shodná s osobou plátce pojištění a plátce daně z příjmu

Daňová motivace životního pojištění

Poplatník – fyzická osoba

- Od základu daně za zdaňovací období lze odečíst poplatníkem zaplacené pojistné.
- Maximální částka, kterou lze odečíst na zdaňovací období, činí v úhrnu 12 000 Kč, a i v případě, že poplatník má uzavřeno více smluv s více pojišťovnami.

Daňové úpravy pro zaměstnavatele

- Pojistné, které hradí zaměstnavatel pojišťovně za zaměstnance na životní pojištění, se bere jako náklady.
- Maximálně však do výše 8 000 Kč za jednoho zaměstnance za zdaňovací období.

Postavení životního pojištění v důchodovém systému

- Státní důchodové pojištění je založené na průběžném financování, kdy generace obyvatel v aktivním věku přispívá na důchody generaci důchodců
- Dochází k růstu lidí v důchodovém věku a poklesu lidí v produktivním věku
 - -> Hledají se taková řešení, která by státnímu systému odlehčila
- V ČR patří mezi doplňkové systémy zatím penzijní připojištění se státním příspěvkem a životní pojištění

Postavení v důchodovém systému

- **1.pilíř** - Státní důchodové pojištění („pay as you go“)
- **2.pilíř** - Zaměstnanecké penze
- **3.pilíř** - Individuální pojištění (připojištění, zabezpečení)
 - KŽP – součást 3. pilíře; rostoucí význam
 - Budoucnost záleží na politických okolnostech

Rady pro uzavření životní pojistky

- Pojistné uzavřete v mladém věku (pak je dražší)
- Pojištění si uzavřete do věku minimálně 60 let (riziko odepření nové životní pojistky z důvodu zhoršení zdravotního stavu)
- Nevyužívejte krátkodobých "účelových pojištění" (neposkytnou celoživotní zabezpečení)
- Pojistěte se na dostatečně vysokou částku (2 až 5 násobek ročního příjmu)
- S pojištěním si sjednejte pojištění invalidity (potřeba prostředků pro své zabezpečení)

Příklad 1 – jak se pojistit?

- *Kapitálové životní pojištění:*
- *Manželé ve věku 35 let, dvě děti (11 a 9 let)*
- *Muž příjem 40 000 Kč, žena 10 000 Kč – roční příjem rodiny 600 000 Kč*

- *Muž živí rodinu – pojistit pro případ smrti*
- *Zajištění rodiny, než se o sebe dokáží postarat děti, minimalizovat pokles ŽÚ*
- *Muž sám něco utratí, když zemře, na max malý pokles ŽÚ potřeba min 15 000 měsíčně*
- *15 000 (což je 25 000 – 10 000) * 12(měsíců) * 10 (let) = 1 800 000 Kč.*
- *U muže riziko invalidity = pokles příjmů bez poklesu výdajů, ideálně na vyšší PČ než smrt*
- *Ženu netřeba pojistit na riziko smrti (nebo nízká PČ)*
- *Oba mohou spořit na důchod, u muže výraznější daňové zvýhodnění*

- *Oba dva se pojistí alespoň do 60-ti let, aby měli nárok na daňové zvýhodnění.*

Příklad 2 – daňová zvýhodnění

- Zaměstnanec, měsíční plat 50 000 Kč
- Ročně na KŽP 12 000, zaměstnavatel přispívá 8 000
- Snížení ZD o 12 000 = 3 840 Kč

- Zaměstnavatel neodvede 2 800 Kč pojistného, dá si do nákladů
- Zaměstnanec má o 8 000 Kč víc, nezaplatí z nich ani 2 560 Kč na DzPFO ani 1 000 Kč pojistné
- Zaměstnanec = $+3\,840 + 2\,560 + 1\,000 = 7\,400$ Kč
- Zaměstnavatel = $+2\,800$ Kč

Situace na Slovensku

- Podobný vývoj jako v ČR
- Stejné produkty a stejné využití ŽP
- Menší trh
- Rostoucí vliv třetího pilíře důchodového systému

Daňová zvýhodnění

- Až 12 000 lze odečíst od ZD
- Zaměstnavatel nedaní příspěvek do 6% ročních příjmů zaměstnance
- 55 let věku, smlouva min. 10 let

- Př:
 - Měsíční příjem 30 000 Sk, 1 000 Sk měsíčně na KŽP
 - Zaměstnavatel může přispět až 21 000 ročně a mít to jako daňově uznatelný náklad
 - Zaměstnanec ušetří 2 280 Sk ročně

Situace v Rakousku

- Delší kontinuální vývoj
- Větší trh, větší tradice, chybí dominantní pojišťovna
- Výraznější role 2. pilíře než u nás
- Podobné produkty, kapitálové propojení s ČR
- 1996 daňová reforma

Daňová zvýhodnění - daň z pojištění

- Daň z pojištění
- 11% - jednorázová platba, smlouva kratší 10 let
- 4% - průběžná platba pojistného, jednorázová platba a smlouva delší než 10 let

Daňová zvýhodnění - Sonderausgabe

- Možnost určitého odpočtu od daňového základu
- Pojištění rizika smrti, nebo spoření či pojištění s doživotní rentou
- Systém Sonderausgabe se spoustou dalších možných výdajů
- Možnost jen do určité výše
- Odvíjí se od výše ročního příjmu, od počtu dětí apod.

Daňová zvýhodnění

- pojištění s příspěvkem od státu

- Na spoření na stáří – KŽP, penzijní spoření, speciální fondy
- Do každý rok stanovované výše ročního pojistného
- Osvobozeno od daně z pojištění, od daně z příjmu, od daně z kapitálových výnosů
- Možnost získat prémii od státu, určená procentní částka z pojistného
- Rok 2006: 2 066 E; 8,5% - tj. 176 E
- Smlouva 10 let, zapojit se může mladší 62 let

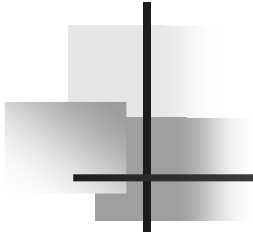

Srovnání

- Podobné trhy
- Stejný význam
- Růst významu 3. pilíře
- Podpora státu, daňové úlevy
- Nejvíce možností v Rakousku

Srovnání

- *Příklad:*
- *Čech může při ročním pojistném 12 000 Kč ušetřit na dani z příjmu maximálně 3 840 Kč. Slovák ušetří ročním pojistném 12 000 Sk 2 280 Sk. Aby Rakušan získal svých 5280 Kč, **[1]** musí utratit za pojistné celých 61980 Kč. Aby získal 3840 Kč jako Čech, musel by zaplatit 45 176 Kč, což je asi 3,76 krát více.*
- **[1]** Přepočet při kurzu 30Kč/Euro

KONEC

Děkujeme za pozornost